

באהבה ובאמונה

בס"ד • כ"ב כסלו ה'תשפ"ו • יושב • גליון 1536 • נא לשמור על קדושת הגליון

כניסת השבת: ירושלים 16:00 ת"א 16:18 חיפה 16:07 ב"ש 16:16
צאת השבת: ירושלים 17:15 ת"א 17:17 חיפה 17:14 ב"ש 17:14

העלון מופץ ב-50,000 עותקים
לפרסומים והקדשות בעלון ובאתר: 026461302
headoffice@emeir.org.il
ההכנסות קודש למכון מאיר
תוכן המודעות באחריות המפרסם בלבד

נכון לעכשיו

הרב דב ביגון ראש מכון מאיר

דור גיבור גואל העם

נוהגים בחנוכה להודות לקב"ה ולהוסיף בתפילה ובברכת המזון "מסרת גיבורים ביד חלשים ורבים ביד מעטים..."

כדי להמחיש את הרעיון של ניצחון המעטים על הרבים, מביא רש"י את משל הפשתני ש"נכנסו גמליו טעונים פשתן, הפחמי תמה אנה יכנס כל הפשתן הזה, היה פיקח אחד משיב לו: ניצוץ אחד יוצא ממפוח שלך ששורף את כולו, כך יעקב ראה את כל אלופי עשו, תמה ואמר מי יכול לכבוש את כולן? לכן כתוב, "אלה תולדות יעקב יוסף, דכתיב (עובדיה א יח) והיה בית יעקב אש ובית יוסף להבה ובית עשו לקש, ניצוץ יוצא מיוסף שמכלה ושורף את כולם" (רש"י בראשית לז א).

הניצוץ ששורף את כל אויבי ישראל הוא ניצוץ הקדושה, ניצוץ האמת והאמונה, כדברי ה"בעל מאור ושמש" (פרשת וישב).

נכון לעכשיו, "הפשתני עם הגמל" מרמז לנו על האויבים הרבים המאיימים על עם ישראל. ר"בעלי הניצוץ" הם בעלי האמת והאמונה. גם היום אנו ניצבים מעטים מול רבים ונלחמים על קיומנו בכמה חזיתות. מאות מיליוני מוסלמים שואפים ופועלים לחיסולה של מדינת ישראל, לא יקום ולא יהיה. גם היום שונאי ישראל באירופה ובעולם מרימים ראש באנטישמיות אלימה מילולית ופיזית. גם היום העולם הציני והצבוע מחליט להעמיד את מדינת ישראל למשפט בין-לאומי במקום שיהיה אסיר תודה לעם ישראל ולמדינת ישראל על ערכי הנצח האלוקיים שהנחיל לאנושות. הרי מדינת ישראל היא האור בקצה מנהרת-הזמן של האנושות. אדרבא, העולם צריך להכות על חטא על מה שעוללו לנו לאורך ההסטוריה, על השתיקה ושיתוף הפעולה עם הנאצים ימ"ש בשואה הנוראה. אבל קום יקום דור גיבור גואל העם החדור אמת ואמונה, דור הממשיך את דרכי החשמונאים, היודע שמלחמתנו היא מלחמת בני אור בבני חושך. דור היודע מהו עם ישראל, מהי זהותו, מה ייחודו ומה ייעודו, שיעודו בארץ ישראל להאיר לאנושות אור של אהבה ואמונה, דור ש"בעלי הגמלים והפשתן" אינו מפחיד אותו ואינו מייאש אותו. והדור הזה הוא דורנו, ולא ירחק היום וניצוץ ה"אמת והאמונה" יכלה לנצח את אויבנו, ככתוב "וכל הרשעה כולה כעשן תכלה" ויכירו וידעו כל יושבי תבל כי המלכות שלך היא ולעולמי עד תמלוך בכבוד ככתוב בתורתך: "ה' ימלוך לעולם ועד".

דב ביגון י"א

בברכת חנוכה שמח
בציפייה לישועה השלמה

כוחה של תפילה בחנוכה הרב אברהם אנגל \ 2

כתונת פסים, עין הרע, ומכבים הרב חגי לונדין \ 2

כלל ישראל ושבטי ישורון הרב יורם אליהו \ 3

נלכה דותינה מקום מהפך הראייה הרב אשר בוחבוט \ 3

"תם מה הוא אומר" הרב יואב מלכא סיפור \ 4

ירידה צורך עלייה הרב ליאור לביא \ 5

חרדים בצבא הרב שלמה אבינר \ 8

מילים ומשפטים שמשפיעים על הנישואין אסתר אברהמי זוגיות

לבד בפסגה אורית דהן חינוך

פרטים נוספים בעמוד הגב <<

לתרומות למכון מאיר
בטלפון 02-6461328
באתר meirtv.com
או סרקו את הברקוד

- אלפי שיעורים
- קירוב רחוקים
- מאות תלמידים
- ערוץ ילדים
- אולפן גיור

היו שותפים

בהוספת יהדות באהבה!

הרב חגי לונדין
ר"מ במכון מאיר

במסכת ברכות (נה, ב) כותבת כך (בתרגום): "מי שמגיע למקום חדש ופוחד מעין הרע יקח את אגודלו הימני בידו השמאלית ויקח את אגודלו השמאלי בידו הימנית ויאמר כך: אני פלוני בן פלוני מזרעו של יוסף, שלא שולטת בו עין הרע".

מסביר הרב קוק (עין איה שם): כי 'עין הרע' הינה מילת קוד של חז"ל לתיאור מצב בו מודד האדם את פעולותיו רק על פי מבטם של אחרים, מצב נפשי רעוע המביא להחלטות שגויות.

כאשר מגיע אדם 'למקום חדש', זמן שבו הוא נמצא במצב נפשי פגיע עקב רצונו להשתלב בסביבתו החדשה ולמצוא חן בעיני הזולת, יקח את 'אגודלו הימני' - המבטא את הפן השכלי, 'בידו השמאלית' - המבטא את הצד הגופני; וכן להיפך - ייקח את 'אגודלו השמאלי' בידו הימנית. כלומר, יאחד בין כוחותיו הרוחניים לכוחותיו המעשיים. איזון נפשי זה הוא השער להרמוניה אישיותית הנותנת את היציבות לאדם לעמוד בפני לחצים חיצוניים. מעבר לכך, יהרהר בדמותו של יוסף, דמות המבטאת עולם פנימי-מוסרי-עצמאי, ואז טעון הוא בחוסן פנימי המאפשר לו להתמודד עם מבטיהם של הסובבים וניצל מ'עין הרע'.

כתונת פסים, עין הרע, ומכבים

כולנו רוצים לאחד את העולם סביבנו; רוצים שיעריכו ויאהבו אותנו. גם יוסף חולם חלומות לחבר את כל השבטים סביב החזון שלו; לכן יעקב מעניק לו "כתונת פסים" - בגד שמכיל גוונים שונים. האחים מפחדים, ובצדק, מהחזון של יוסף. מי שרוצה לחבר את כולם יכול גם לעשות קיצורי דרך ולטשטש גבולות; להיות נחמד לכולם בכל מחיר ולקרוא לזה "אחדות" ו"ריפוי"; הוא מסוגל לקחת את כתונת הפסים ולהפוך אותה לדגל שמתגאה בטשטוש הזהירות בעולם.

בהמשך הפרשה מתברר שיוסף הצדיק איננו כזה. הוא נמצא בלב התרבות המצרית ויש חשש שיתפתה וירצה לרצות בכל מחיר את אשת פוטיפר - אבל הוא עומד זקוף ואומר "איך אעשה הרעה הגדולה וחסאתי לא-לוהים?" - אני מאחד את הכוחות בעולם בלי לוותר על העקרונות שלי; אני אצליח להגשים את החלומות שלי מתוך טהרה. זה ייקח יותר זמן, ואולי גם אצטרך להילחם או לשלם מחיר בבית האסורים או שלא יקדמו אותי בצבא - אבל בסוף, החלומות שלי יתגשמו. בדיוק כמו המקבים אלף וחמש מאות שנה לאחר מכן.

לדבר הזה קוראים "להינצל מעין הרע". מהי 'עין הרע'? הגמרא

פותחים סידור

חיבור מחדש לעבודת התפילה

הרב אברהם אנגל*

כוחה של תפילה בחנוכה

ימי החנוכה נקבעו כימי הלל והודיה. כדברי הגמ' במסכת שבת כא: "לשנה אחרת קבעום ועשאוים ימי הלל והודיה".

הרב חרל"פ בספר רזי לי (עמ' לה) מגלה לנו שבחנוכה כל ישראל יכולים לעלות לבחינת כהנים, שיהיה גם מנורתם בפתח ביתם בכל מקום שהם כמנורת המקדש, וגם כל אחד מישראל הוא ככהן המדליק את המנורה במקדש. מכאן נמצא כמה הדגשות בדברי רבותינו על כח התפילה ובעיקר בהלל ובהודאה שבימי החנוכה, שהרי התפילה היא במקום קרבנות כנאמר "ונשלמה פרים שפתינו".

השפת אמת (חנוכה שנת תרמ"ח) אומר: בכח ההלל וההודאה מתעורר להיות נס תמידי, ופעלו בזה לדורות, על ידי גודל הכרת הנס, מרגישים הארת הניסים. וכן (בשנת תרל"ח) "על ידי השבח וההודאה מעוררים הארה הגנוזה, וצריך כל אדם כשמרגיש ישועה, ומתגלה הטוב, כפי השבח וההודאה שנותן, כך נשאר אצלו, וכך נשאר לדורות, ונשפע "כי לעולם חסדך".

וכן הנעם אלימלך בפרשת בא: "זוהו כלל גדול בכל חסדי ה' שרק אם מספרים את נסי ה' אז אנו זוכים לעוד נסים. אבל אם תולים בטבע, הקב"ה אינו שולח עוד נסים ואז אנו מופקרים לפגעי הזמן רחמנא לצלן".

בנוסף, מובא ברבים מהספרים הקדושים, שבשעת הדלקת נרות החנוכה יש שעת רצון גדולה, וראוי להרבות בתפילה ותחנונים בעת הזאת. וכך כותב רבי מאיר מקורייטששוב מראשוני תנועת החסידות בספרו מאיר עיני חכמים: "בבא העת להדליק נר חנוכה, מתאספים באדם כל חלקי נשמתו מהעבר ומהעתיד, ויאמין האדם באמונה שלמה בעומדו בהדלקת נר חנוכה, שעומדים עליו כל הניצוצות הקדושים שלו, ומאבות אבותיו עד לאדם הראשון, וכולם מצוים על כל אחד להרים אותו ולהעלותו, שיבקש רחמים על כל הניצוצות הקדושים של כל אחד ואחד בעת הדלקת הנרות להעלותם למעלה".

ובספר שיחות התחזקות של הרב מאיר צבי זילברברג כותב: "בעת הדלקת הנרות מתעורר כח התפילה. ולכן בעת הדלקת הנרות כשמזמרים 'תכון בית תפילתי' מתעורר הכוח של בית המקדש הנקרא 'בית תפילה', ולכן ימי החנוכה הם ימי שמחה שעל ידי התפילה באים לשמחה כנאמר 'ושימחתים בבית תפילתי', וזהו אחד מהעניינים הפנימיים מה שההלל מלא וגדוש בבקשות ותחנונים, 'אנא ה'; לפי שהאופן הגדול ביותר לבוא לידי השמחה הוא ע"י התפילה".

וכתוב בספר בני יששכר שיש זמנים של פקידה, ואחד מהם הוא בימי החנוכה. ובספר דברי חיים לאדמו"ר מצאנו זי"ע"א כתב שבחנוכה מתעוררים יג מידות של רחמים כפי שמביא הא"ר הקדוש ועוד, וע"י כן אפילו אלה שהם מעוכבי

תשובה, מתעורר בהם כוח מעין העתיד לבוא, ומתהפך להם לב האבן ללב בשר. וכן ידוע מהאר"י ועוד, שגמר החתימה הוא בימי החנוכה, וימים אלה הם זמנים של רפואה וישועה למעלה מן הטבע. וראוי להרבות בצדקה בימים אלה. על כן יש להרבות בתפילה בימים אלו על הילדים, על עצמו ומשפחתו, ועבור כלל ישראל שיושעו בפקודת ישועה ורחמים. אמן כן יהי רצון.

מחפשים לעצור ולחשוב?

בעולם מהיר ומשתנה
רבים מחפשים שורש של יציבות ומשמעות.
בקורס חובנה נפתח דלת להבנת יסודות היהדות בשפה ברורה וידידותית.

12 שבועות • 4 נושאים • 4 מרצים
ראש המכון הרב דב ביאון • הרב מאיר טויבר • הרב חיים ורד • הרב שמעון בן ציון

חוויה אחת מעשירה!

איכה? 'מכון מחיר' שדרות המחירי 4 קריית משה ירושלים

מתי? ימי שני | 14:00-18:00 מפגש ראשון - ב' טבת (22 לדצמבר)

למי? מבקשי ידע ושוחרי משמעות

עלות: 160 ש"ח בלבד!
הרשמה בקישור. לפרטים: שמעון בן ציון - 054-2247792

התורה הגויאצלת

שיחות

הרב צבי יהודה לפרשת וישב

כלל ישראל ושבטי ישרון

אומר הרצ"ה, עניינו מתחיל מהציבור, מהאומה, משר האומה, ממלאך האומה, מנשמת האומה. מהציבור בשלמותו נמשכים הפרטים, כל אחד ואחד מאתנו הוא חלק מהמקור, מהשורש, מכלל ישראל. אוצר הכלל הזה מתגלה בכל המובנים, חומרי ורוחני, ממלכתי מדיני ותורני. **העסק בתורה, השייכות לתורה, הם מתוך השייכות לכלל ישראל, אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו.** וישב-מקץ, הן שתי הפרשיות של השבטים. מציאות השבטים היא חיונית, יש הכרח אלוקי שכך יתגלה בניין בית ישראל, בכל שבטיו, בכל חלקיו, בכל איבריו וגידיו. נשמת ישראל צריכה להתפרט בכל שבטי ישרון, ושלמות אחדותית אחת מתגלה מתוך כל החלקים של השבטים, כל שבט יש לו ערך חיים משלו, אין כאן פירוד, אלא לכל אחד יש את ערכו ואת תפקידו המיוחד בבניין עם ישראל. בפרשתנו, מופיע בהבלטה חריפה החילוק בין יוסף ליהודה, (בני רחל ולא ואלה ששתייהן בונות את בית ישראל), והם מכינים את לידתו של המשיח, כדברי חז"ל "שבטים היו עסוקים במכירתו של יוסף, ויוסף עסוק בשקו ובתעניתו, ויעקב היה עסוק בשקו ובתעניתו, יהודה היה עסוק לקחת

הרב יורם אליהו
ר"מ במכון מאיר

קפידא, ומוכיח זאת מתוס' במסכת פסחים ק"ג, על הסוגיה בבבא מציעא שיש מצוות פריקה מחמור ויש טעינה, לעזור לטעון על החמור, ופריקה חמורה מטעינה. והנה מזדמנים לאדם שתי מצוות בשני אנשים, אחד אוהבו ואחד שונא שלו, "אוהב לפרוק ושונא לטעון", אומרת הגמ' "מצווה בשונא כדי לכוף את יצרו" שואל התוס' איזה כפיית יצר יש כאן הרי השונא זה יהודי שראית אותו עושה עבירה ולכן אתה יכול לשנוא, התירו לך לשנוא אותו, אז איזה כפיית יצר יש כאן? עונה התוס', כתוב במשלי "כמים הפנים אל הפנים כן לב האדם לאדם", אדם מכיר ומרגיש את טיב היחס אליו, אם אהבה או שנאה, וכאן היה לאדם היתר לשנוא אדם זה, הוא מרגיש שאתה שונא אותו ומחזיר לך גם יחס של שנאה. הכדור הפסיכולוגי הולך ומתגלגל מאחד לשני ובאין מתוך כך לשנאה גמורה, לכתחילה לא היתה השנאה גדולה, אבל היא עלולה להתפתח ולהגיע לשנאת חינוך, מתברר מכאן שהמוכן של שנאה בתורה, הוא מיעוט אהבה ואהדה, ולא שנאה ממש שהיא שנאה גמורה, שנאה זו, פירושה תרעומת, ולא שנאה חס ושלום. כך גם ביחס בין השבטים, נחוצה מאוד הבלטת האישיות של כל שבט ושבט וזה מתבטא בצורה של קנאה ושנאה, אבל צריך להבין, אומר הרצ"ה, ש"ישנאו אותו", אין פירושו שנאה. המובן הגדול העמוק והאמתי של ה'שנאה' הוא הבלטת האישיות, הקיבוציות והשבטיות.

הרב אשר בחובט
ר"מ במכון מאיר

ובבוקר נערו מגלה את החזיל הגדול של ארם ושואל את הנביא מה נעשה ומשיב לו הנביא אלישע "ויאמר אל תינחא פי רבים אשר אָתְּנוּ מְאֹשֶׁר אוֹתָם" שנראה בראייה שטחית בלתי אפשרי. **ושם בדותן יש היפוך של הראייה לטובה**, הנביא מתפלל על עיני הנער ואז נפקחו עיניו בראייה רוחנית ועוצמה גדולה "ויפקח ה' את עיני הנער וירא והנה הָהָר מְלֵא סוֹסִים וְרֹכְבֵי אֵשׁ סְבִיבֹת אֱלִישֶׁע" ואילו **את מחנה ארם הוא מכה את עיניהם בסנורים שהם אלו שלא רואים כלום. זהו מקום היפוך של העולם הראייה במקום דותן' הן לטוב הן למוטב.** לאור זאת התיקון יהיה באותו רמז המילים בעל החלומות הלזה בא "בְּזֹאת תִּפְקְחוּ הַיּוֹם פְּרָעָה אִם-תִּצְאוּ מִזֶּה כִּי אֵם-בְּבֹאֹר אֲחִיקָם הִקְטַן הַנֶּהָר, וכפי שמוכר באור החיים הקדוש⁵ **שתשובת האחים תהיה כאשר הם יעלו את עצמותיו באותו מטבע לשון של מזה'**, פֶּקֶד יִפְקֹד אֱלֹהִים אֶתְכֶם וְהַעֲלֶתֶם אֶת-עֲצַמְתֵי מִזְהָ" אל מקום שכס, בהבנה שנדרש שכל שבטי יה יהיו כמניין 'זה' - שנים עשר, שאז יראה התיקון של האחוה בין האחים בראייה גדולה של 'חד כל שבטי ישראל'.

נלכה דותינה מקום מהפך הראייה

יוסף ויאמר את אחי אנכי מבקש הגידה נא לי איפה הם רעים", אני מבקש את האחוה עם אחי, זה מבוקשי, היכן הם רועים? כי המקום משיפע על רוגה האדם כפי שמוכר "ונתן ה' לך שם לב רב"⁴. שהשהות בגלות בכל גורמת ליתר כעס ורוגז,⁵ ושכס מקום המוכן לפורענות "בשכס ענו לדינה בשכס מכרו את יוסף, בשכס נחלקה מלכות בית דוד"⁶. מגיע המלאך השלישי ואומר לו "נסעו מזה", דורש לו ברמז, אתה רוצה שנים עשר שבטים שכולם יהיו מאירים, הם נסעו מ-זה מהשנים עשר. ומסביר האלשיך "דותינה ולא דותנה" שנוסף ל, לומר, הם רוצים רק עשרה שבטים בלי בני רחל. ולאחר כל הרמזים של המלאכים, יוסף ממשיך לדותן. "ויראו אתו מִרְחֹק" והסתכלו בו בראייה לא טובה ומכנים אותו בעל החלומות "ויאמרו איש אל אחיו הנה בעל החלומות הִלְזָה בָּא" לומר, שהוא שולט בחלומותיו לשון 'בעל' וזה אינו חלום של אגרת מהשמים "הלזה בא" למספר שנים עשר, והם לא מסכימים לזה. וראיתם לא הייתה טובה כדברי המלאך במקום דותן כפי שמבאר רש"י את המילה דותינה "לבקש לך נכלי דתות שימיתוך בהם".

אנו מוצאים את המקום **דותן'** גם בספר מלכים, המקום שבו נמצא אלישע הנביא, ושם מלך ארם רוצה לתפוש על כך שהוא מגלה את כל מקומות המסתור של צבא ארם למלך ישראל, והוא שולח צבא ומקיף את העיר בסוסים וחזיל כבד מאד.

יוסף חולם חלומות הגורמים לשנאה מאחיו, ויעקב אבינו שולח אותו לאחיו לראות את שלומם. יוסף מגיע לשכס וכשהוא תועה בשדה נגלה אליו מלאך, ואומר לו שאין הם כאן אלא בדותן. נראה שאילו לא היה נגלה אליו המלאך, היה חוזר לאביו וכל פרשת מכירת יוסף לא הייתה.

נשאלת השאלה מה מקומה של התגלות המלאך והמקום 'דותן' בו הלכו אחיו? מובא במדרש שנגלו אל יוסף שלושה מלאכים הנלמדים מהמילה **איש**, 'ג' מלאכים נזדמנו לו וימצאוהו **איש** (לו, טו) וישאלהו **איש** (לו, טו) ויאמר **איש** (לו, יז)¹. בחלום הראשון - הנה אנו מאלמים אלומים בתוך השדה - מסביר האלשיך הקדוש את תפקידם של שלושת המלאכים. הראשון "וימצאוהו **איש** והנה תועה בַּשָּׂדֶה"², והנה תועה בשדה, מרמז לו המלאך, אם אתה הולך על פי חלומותיך לנהוג שררה באחייך עכשיו, אתה טועה. וזה כיוון שהשדה אינו המקום לאחוה ששם נמצא הריב והמדון, כהסברו של הכלי יקר, כשקין הרג את הבל הוא היה בשדה "וַיְהִי בְּהִיּוֹתָם בַּשָּׂדֶה וַיִּקָּם קָן אֶל-הַבָּל אֲחִיו וַיַּהַרְגֵהוּ"³ ומשם לא תצא האחוה. כדברי האלשיך "וזהו אומר תועה בשדה כלומר תועה אתה בחלום אשר חלמת, והנה אנחנו מאלמים אלומים בתוך השדה, שעולה על רוחך כי בהיותך אתה בשדה עתה יגדלך. תועה אתה בזה כי אין זה פתרונו וגם לא יגן חלומך בעדך". המלאך השני שואל אותו, מה תבקש? ועונה לו

1. ילקוט שמעוני תורה פרשת וישב רמז קמא
2. בראשית פרק לו פסוק טו (פרשת וישב)
3. בראשית פרק ד פסוק ח (פרשת בראשית)
4. דברים פרק כח פסוק סה (פרשת כי תבוא)
5. תלמוד בבלי מסכת נדרים דף כב עמוד א
6. ילקוט שמעוני מלכים א רמז קצו
7. מלכים ב פרק ו פסוק טז
8. אור החיים שמות (פרשת בשלח) פרק יג פסוק יט

קושיה ולתרץ תירוץ. עץ הדעת ופירותיו אינם יפים לך; אתה מוכשר ליהנות מפירות עץ החיים. הצעתני לו תפריט לימודי שיתאים יותר "לסוג דמו": מסכת אבות, גריסת תהילים בשפתיים דולקות, פשט מסילת ישרים, לימוד הלכה פסוקה, אמונת חכמים והתרפקות על מסורת אבות ומנהגיהם – ורווח לו.

ומאז הוא פוסע בין עץ הדעת לעץ החיים – בקצב שלו, לאט ובתמימות, בלי למהר ובלי לוותר על תום לבו הקדמון.

הבהרה סיפורי המדור: מהם סיפורי אמת "מטושטשים" של בע"ת (ובתוכם הכותב). ורובם פרי ה"דמיון" או חלקיקי אמת ש"חוברו יחדיו". אלא אם יציין אחרת ymalka02@gmail.com

"האחד בא לגור וישפוט שפוט?" – כך תמהו. היה עליהם לחקור ולדרוש כיצד הוקדה תבשילו החינוכי של הקיבוץ.

לא פלא, אם כן, שבעלון הקיבוץ נידונה שאלה רבת חשיבות שטרם עלתה על הפרק מאז היווסדו: איך מבצרים את קווי ההגנה כך שרשמי קודש לא יחדרו אל תוך רקמת חיינו? השאלה נשאלה, ונזקקו לה כמה וכמה משמנה וסלתה של הוגי הקבוצה. פסיכולוגית אחת כתבה: "ראו חברים, בכל אדם יש נטייה קלריקלית שמתבטאת באופנים שונים. בהחלט יכול להתעורר באדם רצון פתאומי להתעטף בטלית, להניח תפילין, לחבוש כיפה, להתפלל וכדומה. אבל אין מה לדאוג – זה יעבור מאילו אם לא נרעיש עולמות. הניחו לו!"

נענה אחר ואמר: "זהו אירוע חמור, וצריך לדרוש למקורותיו להבאישן ולסותמן. החברה שלנו יוסדה על יסודות של חול ארץ-ישראל, וכל ניסיון לזהמה בטוקסינים גלותיים קלריקליים – יענה בחומרה!"

נענה שלישי ואמר: "אם זה עושה לו טוב והוא שמח, מה רע בזה? האם עדיף בעיניכם שיעשן סמים, ירד מן הארץ, יתחנן עם גויה, או סתם יישאר בור ועם הארץ?"

וכך הוסיפו לסעור הרוחות, ואורי בשלו. עדיין אהוב על הכול.

בטרם חזר בתשובה היה אורי ידוע לכל כנער בעל מחשבות. ממוולל תלתלי שערות ראשו בין אצבעות ידיו, מרכז מחשבותיו ונועצן באיזה רעיון כביר מפרי הגותם של אריסטו, אפלטון ושאר הוגי דעות נחשבים, הידועים למתי מעט בקיבוץ. היה בורר מתוכם פניני חכמה ומטביען במחברותיו, אותן היה מגלגל ותחבב בכיסו, ומפעם לפעם שולפן, מעיין בהן וחוזר לעיסוקיו.

אך חוץ מזה היה כאחד מן החבורה ולא פסח כבני גילו על תעלולי הנעורים. מחלפות שיערו בוהקות בשחרותן כעורב. פקעת תלתלי נישאת אל על, ומכובד משקלה נשמטים ונוטפים מאות "נחשוני" תלתלים המסתיירים את לחייו הכלואות ברשתם הסבוכה. אחדים מהם משתלשלים ממצחו ומטה, וסוכרים את ארובות עיניו.

אורי זה – פיו ולבו שווים ולא ניכרו בו מעולם תכסיסי מזימה ועורמה שועלית. נפשו בתולית, טהור לב וישר. חן מיוחד נסוך על פניו. מה פלא, אם כן, שהיה אהוב על הכול, אף על קשי הלב והנרגנים, שחיפשו ולא מצאו בו דבר רע להבאיש ריחו ותמיד יצא נקי בדינם.

פעם אחת, בשעת כינוס תלמידי בית הספר היסודי חמדה לצון אחת מבנות כיתתו ושאלה בקול צעקה: "מי שונא את אורי?"

אורי נבוכ לשמוע את שמו נהגה מפייה – אך מה שקרה אז היה מדהים. באופן ספונטני, במשך כשתי דקות תמימות, התנגנה מפי כל אותה מנגינה ואותן המילים: "אנחנו אוהבים את אורי! אנחנו אוהבים את אורי!"

לא היה אחד שלא נשא קולו בשיר, אף לא אחד שכבש פניו או קמץ את שפתיו. כולם פתחו פיהם לרווחה, וברצון חופשי שרו בשאגה מתפרצת: "אנחנו אוהבים את אורי..."

הוא הרכין ראשו בכבושה. תמימותו לא הניחה לו להעלות על דעתו שהוא ראוי לכבוד הזה. חזר להרהורי מחשבותיו, מקווה שיוכל לשוב לבית סגוריו.

ספק אם ידע איש את סוד שיח נפשו של אורי זה. למראית עין בלבד היה כאחד מן החבורה, ואיש לא יכול היה להעלות על דעתו באותם ימים את ההולך ומתרחק בקרבן.

עם זאת, הנהגה אחת מוזרה היתה לו. רגיל היה לשבת שעה ארוכה כמעט מדי יום בשעת בין הערביים, עם איש שיבה אחד מחברי הקיבוץ – בעל רעמת שיער בגוריונית ושפם תורכי עב – ולשוחח עמו בכובד ראש על דברים ברומז של עולם.

והנה, יום אחד, כשהיה כבר בשנות העשרים לחייו, גזז מחלפות ראשו, והניח על "קרחת היער" כיפה בוכרית גדולה. כזה היה אורי – אין לו אלא ד' אמות של ישר לב ואמת לאמיתה. זרה היתה לו המחשבה מה יאמרו הבריות, ולכן מיד כשהתבררה לו אמת פנימית כלשהי היה נאמן ומסור לה בכל לבו.

איש לא יכול היה להבין את שרשרת הסיבות שהובילה למעשה קיצוני ומוזר זה. וכל זאת תחת עיניהם הפקוחות של אבירי התרבות, המשגיחים על "שירת הדשא" הקיבוצית שלא תופר, שצילילי חייו של איש לא יחרגו חלילה אל מחוץ ל"אוקטבה" התקנית.

ואיך פרץ אורי את כל מעגלי ההגנה והביא מנהג משונה זה אל המרחב החברתי השמור היטב?

עצה עמקה
ציפורה רוזנברג

מהיכן שואבים פוחות ויכולות? איך באופל שורדים קשיים ומתעצמים?

חולמים על פוכבים מצטיינים בתפקידי שומרים על ערכים זכרים מאין באים ובעקר יודעים לאן הדרך מובילה פשמינים לב מטינה וממתנינים לשעה יעודה

כך מגיעים לגבהים מחברים תחנתונים בקשרי עליונים דיקא מהשפלה בבו אפשוריות דולים אפשוריות פי הוסרו פנתות עם כל הפסים

ziporaro@gmail.com

תורה מול מדע

שיחות עמוקות בתורה ורחבות ידע במדע - בין תורה למדע, הכפירה וביקורת המקרא, חשיבות לימודי המדע ועוד... מאת הרב שלמה אבינר והרב ד"ר אריאל רוט 235 עמ' כ. קשה

ניתן להזמין בטלפון: 02-9973168
או באתר החדש: www.ChavaBooks.co.il

ניתן להשיג את כל ספרי החוצאה ב"דני ספרים" רח' אבן ישראל 3 ירושלים

לראשונה הגיע למכון מאיר במכניסיים קצרים ובחולצת עבודה. פגשתיו. סירפתי לו שאני עצמי בעל תשובה ובן קיבוץ כמותו. גוללתי קורות חיי באוזניו. לא היה קץ לתיאבון ההקשבה שלו.

קראנו יחד במסכת אבות: "משה קיבל תורה מסיני ומסרה ליהושע..."

אמרתי לו: "אורי! משם – מסיני – נמשכת חכמת ישראל. אין זו חכמת אנוש, אלא דבר ה' ותורתו. מפת דרכים הגותית ומעשית להתמצא בעלילות חיי הפרט, הכלל, האומה והעולם. לא שכל אנושי חריף ככל שיהיה מסוגל להתוות דרך זו. לא אריסטו ולא אפלטון..."

תיכף עצר בעדי ושאל: "אפילו לא אריסטו ואפלטון?"

"כן, כן", השבתי, "אפילו לא הם. רגליהם לא דרכו למרגלות הר סיני, ולכן נאלצו לבקש תשובות לשאלות שגדולות מיכולת שלכם האנושי. חכמה בגויים יש – אמונה בגויים אין."

הוא שלח ידו באיטיות אל תיק עור שהניח לצידו, הוציא מתוכו שבע מחברות והניחן זו על זו. שאלתי: "מה אלו?"

"אלו הגיגים שלי קטני מכתבי יוון של העת העתיקה, מאז שהייתי כבן שתים-עשרה. אפרד מהם!"

ניכרה בעיניו עצבות של מי שגזר על עצמו להיפרד מחפץ והרגל אהוב.

כחלוף הזמן ראיתי אצלו נטייה חזקה מאוד להעדיף את אמונת התום. לימודי הגמרא קשו עליו עד מאד ולא תאמו את נטיית לבו שביקש לראות דברים שלמים, יותר מאשר לעקור הרים ולטוחנם זה בזה. שפת הקושיה והתירוץ הייתה זרה לו, ופלפול התלמידים היה רחוק מלבו.

ובכל זאת, ניסה שוב ושוב – להחליף כיתה, להחליף רב, להחליף חברותא – אך תמיד קול פנימי רעם עליו: "אל תפרק מבנים ותרכיבם מחדש. אתה נועד לעסוק בשלם. אין לך צורך להקשות

"הציפייה הבסיסית מכל לוחם הינה לחתור למגע, לנוע קדימה ולהסתער באומץ לב עד כדי חירוף הנפש. אין מקום בחטיבה ללוחמים לא יוזמים, לא נועזים. אין מקום בקרבנו לפחדנות". על בחירתו של האלוף רומן גופמן לראש המוסד ולרגל 30 שנה לפטירת הרב נריה זצ"ל

ירידה צורך עלייה

מבצע "עמק חברון"

בתוך דרשה קצרה שכתב הרב נריה זצ"ל לפרשת וישב, תיאר את האתגר הגדול שאיתו התמודד יוסף בשליחותו: "כשיעקב אבינו הטיל על יוסף את שליחותו אל האחים בשכם, היה הדבר ודאי תמוה ליוסף: הלא אבא יודע על היחסים המתוחים ביני לבין אחי, מדוע הוא שולח אותי אליהם? אולם, הוא לא שאל שאלות וביצע את השליחות. האמין יוסף כי כל נשמה שיורדת לעולם נושאת איתה שליחות מיוחדת, כל אדם והשליחות שלו עלי אדמות. גם כשהוא נמכר כעבד למצרים, הוא תמה: למה ומדוע? אולם ברור לו שיש כאן שליחות מסוימת, ועל כן אינו מאבד תקוותו ומונתו. בעבודתו הוא נשאר בן חורין, וגם בבית האסורים הוא נשאר מלך. רק בפרשת ויגש מתגלה לנו דבר השליחות: 'לא אתם שלחתם אותי הנה כי האלוקים!', 'כי למחיה שלחני אלוקים לפניכם', 'וישלחני אלוקים לפניכם לשום לכם שארית בארץ ולהחיות לכם לפליטה גדולה' (בראשית מה, ה-ח). 'שלח לפניכם איש לעבד נמכר יוסף' (תהלים קה, יז). מבצע 'עמק חברון' - התוכנית האלוקית המופלאה לירידה למצרים - 'גר יהיה זרעך בארץ לא להם ועבדום ועינו אותם' (טו, ג), ירידה אשר סללה דרך עליה, יצא לדרך". (גר למאור עמ' 134-135).

הרעיון העמוק שמתאר הרב נריה הוא בתמצית, כל סיפור שליחותנו בעולם, כדברי הניגון החב"ד הנודע: "הַנְּשָׂמָה יוֹרְדֵת לְתוֹךְ הַגּוֹף, אֶךְ צוֹעֵקֶת נִי נִי, אֶךְ צוֹעֵקֶת נִי נִי, יְרִידָה זוֹ צוֹרֵךְ עֲלֶיךָ, עַד שְׁקָל זֶה הוּא כְּדָא".

כל הדרכים המפותלות והמסובכות שעוברות עלינו, כיחידים וכעם, כל הירידות לתהומות וכל הנפילות שמובילות לביירוים נוקבים, ולעיתים למשברים לא פשוטים הם חלק באותו סיפור גדול של חיינו בעולם - ירידת הנשמה לתוך הגוף ושאיפתה להתעלות בחזרה לצור מחצבתה ולהעלות את המציאות כולה יחד איתה.

בתפילה ובאמונה גדולה שבחירתו של גופמן תוביל בע"ה גם לעלייה גדולה (תרת' משמע...) עד שכל זה הוא כדאי.

בחירתו של האלוף רומן גופמן על ידי ראש הממשלה נתניהו לתפקיד ראש המוסד, כך נדמה לי, היא עוד אחד מהרגעים האלה, במהלך המלחמה הגדולה הזאת, שמדינת ישראל עוברת, כלשונו של הרב אשכנזי (מניטו), טרנספורמציה זהותית. קפיצת שלב בתהליך המעבר מזהות אחת לאחרת ובכללה ממילא פסילה של זהות שהתגלתה כלא ראויה וכלא כשירה. לפני 6 שנים, כאשר כיהן כמח"ט 7 התפרסמו דברי ההפצרה של גופמן לרמטכ"ל דאז רב־אלוף גדי אייזנקוט על החובה להפעיל את צבא היבשה ולא לחשוש מכך: "הרמטכ"ל, רצייתי ראשית להגיד לך שאנו מוכנים להילחם. יש בעיה אחת. אתם לא מפעילים אותנו. לאורך זמן יש כאן דפוס מאוד בעייתי שמתפתח, ועיקרו להימנע מהפעלת כוחות היבשה. ועדיין, במציאות הנוכחית, יש לנו הרבה מה להציע - ברצועת עזה, בלבנון ובסוריה, בכל מקום שיידרש. פעם אחר פעם למעשה אנו מספרים לאנשים שלנו שיש כלים יותר רלוונטיים. הם פחות יהיו איתנו, וזה בקצה משפיע על הרצון להילחם. מה שעושה אותנו למפקדים קרביים לאורך זמן זה חיכוך עם הצד השני. אחרת זה מצב של מוות קליני".

גופמן אמר את דבריו אל מול הרמטכ"ל וצמרת הפיקוד שלו, שישבה, ובנאוהו זחורה ומתנשאת צחקקה בפניו. שמות שכולנו מכירים כיום ושמהדל שמחת תורה התשפ"ד, 7 באוקטובר, הוא כתם בל יימחה מהמורשת שהם משאירים לנו. גופמן לא היה חלק מהקונספציה הזאת. למעשה הוא אֶתגר אותה בעקביות והשמיע קול התקפי ויוצא דופן. קול שכיום הולך ומתגלה שרק הוא יכול להוביל את מדינת ישראל לחוף מבטחים מדיני וביטחוני. במקרה אחר, שבו לא היה מרוצה מהתנהלות צוות טנק בחטיבה שעליה פיקד, כתב ללוחמים מכתב תקיף וחד־משמעי:

"הציפייה הבסיסית מכל לוחם הינה לחתור למגע, לנוע קדימה ולהסתער באומץ לב עד כדי חירוף הנפש. אין מקום בחטיבה ללוחמים לא יוזמים, לא נועזים. אין מקום בקרבנו לפחדנות".

מפיץ מעיינות הגאולה

הרב משה צבי נריה זצ"ל, שבי"ט בכסלו, היום שבו הדברים הללו נכתבים, ימלאו 30 שנים להסתלקותו, פעל כל חייו כשליח ציבור למען עם ישראל. כל פעולתו היתה ברוחה של תנועת החסידות שתאריך יום הסתלקותו נקשר בה, להפצת המעיינות.

אך לא רק מעיינות תורת היחיד והפרט, אלא מעיינות האומה, מעיינות התורה הגואלת, תורת רבו הרא"ה ותלמידיו, שמעניקים לכל תהליך התחייה בדורנו ערך, משמעות ועומק. הרב נריה האיר בנרו את מחשכי התחייה ופעל פעולה אדירה להפרכת השממה הרוחנית של ימי ראשית המדינה. הסיסמה שלו "שיבות נקים בכל מקום בעיר ובכפר" הפכה ממילות השיר שכתב לעובדה ממשית - מציאותית. החזון הפך למציאות. מעיינות התורה פועמים כיום בכל פינה ברחבי הארץ. ביישובים, במכינות, באולפנות, במדרשות ובגרעינים התורניים.

התורה הזאת, היא גם זו שהעניקה ומעניקה ללוחמים דוגמת האלוף גופמן וחבריו את צדקת הדרך להילחם בעוז רוח מתוך שורשים איתנים שיונקים מתוך המעיינות העמוקים והצלולים הפועמים במעמקי הזהות הישראלית לדורותיה. רוחם של החשמונאים הגיבורים היא זו שפועמת גם בלוחמים של ימינו, ובכל מי שמבקש לצעוד בעקבותיהם. וכך כתב הרב נריה על הכוונה שצריכה ללוות אותנו בהדלקת נרות החנוכה:

"וכל אדם מישראל המקיים מצות הדלקת נר חנוכה, מצות בית־דין־שלי־חשמונאי, שקיימו וקיבלו ישראל עליהם ועל דורותיהם, צריך הוא לכוון בשעת ההדלקה, שגם הוא מוכן למסירות־נפש ולקידוש־השם, כשם שעשו זאת המדליקים הראשונים, שראו מטרתם הסופית להחזיר את הקודש והמקדש לישראל - 'הודליקו נרות בחצרות קודשך' - ואז אור הנרות מאיר שבעתים, זוהר בזוהר־קדומים, זוהר נקודת האמת בלב אלה שזיכו אותנו בנרות־הללו, שזכו וזיכו בנס־חנוכה" (מאורות נריה חנוכה ופורים עמ' 80).

מחפשים את הצפון שלכם?

צפונה

איכות - חיים - ציונות

בואו לאירוע חשיפה להתיישבות בצפון מופע טיפול זוגי של גברת רביע

י"ב טבת - 1.1.26 - אולם וואהל, רמת גן

tzfona.co.il | כל הפרטים והכרטיסים כאן >>>

מילים ומשפטים שמשפיעים על הנישואין

כל זוג נשוי רוצה חיי אהבה והתרגשות. ישנם זוגות שחרף כל הקשיים, אך מגשימים את חלומם בחיי השגרה. אך מה גורם לזוגות רבים אחרים למצוא את עצמם במריבות ופגיעות, בתסכול ובכאב? הרי אומר, המילים והמשפטים שנאמרים, לשבט או לחסד, מתוך מצב נפשי ורגשי.

הקשר הרגשי בין בני זוג הוא מתן נוכחות משמעותית רגשית, של כל אחד מהם בחיי זולתו. לדוגמא: "התגעגעתי אליך ומודה לה' על הנוכחות שלך בחיי...". או: "אני כ"כ מוקיר את המסירות שלך לילדים, כך שאני יודע שהם בידיים נאמנות ואני רגוע כשאני בעבודה...".

כשזוגות עסוקים יותר ויותר בצרכים הטכניים ההכרחיים בבית ומתפקדים ללא תשומת לב לנוכחות האישיותית החדית, נוצר **חלל רגשי שלא ממלא את המרחב הזוגי** במילוי רגשי חיובי, כי לא מבטאים את המשמעות והערך שכל אחד ממלא בחיי השני. או אז, **מגייע האינטרס האישי ותחושת הבדידות.** החוסר בזוגיות מרגשת צף, וכך מגיע באופן טבעי הדיבור השלילי. מדגישים את החסר ולא את היש, ע"י מילים שליליות ופוגעות.

מילים שליליות הן כמו חץ שנשלח לעבר השני. הוא דוקר ומכאיב ואי אפשר להחזיר את החץ, כי כבר יצא משליטה ופגע. התוצאה היא התרחקות, הסתגרות או התקפה, מחשש לפגיעות נוספות. ככה לא ייתכן למלא מרחב זוגי מחבר ואוהב. משפטים שליליים, גורמים לסדקים בין בני הזוג שהולכים ומתרחבים ומגדילים את הפער ביניהם במובנים רבים.

- הבעת הערכה ותודה, גורמות לשני להרגיש שראים אותו ומחזקות את תחושת הערך והשייכות: "אני מעריך/ה את ההתמסרות שלך ב...". "אני רוצה להגיד לך תודה על...".

- הבעת אהבה וחיבה, מחזקים את הקרבה הרגשית והפיזית: "את/ה חשוב/ה לי מאד", "אני אוהב/ת אותך". כל המרבה במשפטים כגון אלה, הרי זה משובח.

- הבעת תמיכה והעצמה. "אני תמיד איתך, נתגבר על זה ביחד", "אני מאמין/ה בך וסומך/ת עליך". המרחב הזוגי, הוא זה שיוצר את הזוגיות, כאשר כל אחד מבני הזוג משפיע בנוכחותו ובאותה מידה, מושפע ממה שנוצר בין שניהם.

מניסיוני, זוגות מגיעים אלי עם חוסר רגשי גדול ומביעים את הכאב והתסכול דרך מילים קשות, ופעמים רבות גם בהאשמות והתקפות. אני אומרת להם: "הרי המטרה שלכם לאהוב ולקבל אהבה. הדיבורים השליליים, מרחיקים אתכם ממשאת נפשכם, אז הבה נלמד כיצד לבטא את החסר והצורך באופן שתתחברו מחדש באהבה...".

כשהם לומדים לתת לפגיעות שלהם מקום ומרגשים שמכילים ומבינים אותם, הם לומדים את אט, לשתף זא"ז, במילים מכבדות, מתחשבות ומביעות ערך לעצמי ולזולת.

לא לחינם אמר החכם מכל אדם: "מוות וחיים ביד הלשון" (משלי) נישואין עלולים חלילה להיות חיים שיש בהם מוות ועשויים להיות חיים שיש בהם חדות יצירה ואהבה.

הרגש השלילי נוצר במוח ובלב הנפגע ועולות תחושות של עלבון, כעס, דחייה, עצב וכד'. תחושות אלה משפיעות ויוצרות ראייה שלילית כלפי השני שמתקבעת וקשה אח"כ לשנות אותה. על כל חוויה שלילית, יש צורך ליצור פי כמה וכמה חוויות חיוביות, כדי שאולי המוח "ישכח" את החוויה השלילית הכואבת ואולי גם המשפילה.

כדי להגיע למילים שבונות נישואין, חשוב לתרגל ולהפנים, אמונות הכרחיות בזוגיות נכונה:

✓ **בזוגיות יש בחירה.** לא שכרנו את שירותיו של השני לטובת, מבלי להתבונן גם בצרכיו.

✓ **זכרו מי נמצא מולכם.** בני הזוג, הם האנשים שחשוב לנו מאד לכבד, להוקיר ולאהוב, יותר מכל.

✓ **זכרו את ברית הנישואין המקודשת.** שבורא עולם, הוא זה שחיבר ביניכם, כשני חלקים של אחדות אחת.

✓ **קחו אחריות אישית,** על מה שאתם רוצים לומר. התירוצים שהיינו בכעס ובחוסר שליטה אינם מצדיקים, אלא נותנים לגיטימציה לחזרה על מצבים כאלה.

ניתן לשנות תקשורת זוגית שלילית לחיובית באמצעות: **מודעות, שינוי דפוסי חשיבה, שינוי התנהגות ותרגול כלים מעשיים של תקשורת מקרבת.** הגורם המרכזי לשינוי הוא: **הכרה משותפת בצורך, בשיפור והשקעה עקבית בתהליך.**

אם כן, מה הם המשפטים שבונים את הנישואין? שימוש בשפה של הערכה, תמיכה, הכלה ואמון. לדוגמא:

לבד בפסגה

יוסף הצדיק עובר מסע ארוך של התבגרות. הוא נזרק לבור, נמכר לעבדות, יושב בכלא. דווקא שם, במקומות הנמוכים ביותר, כשהוא בלי "כתונת הפסים" המגוננת של אבא, יוסף לומד את סוד המנהיגות האמתית.

בכלא המצר, יוסף מבחין בפנים הנפולות של שר המשקים ושר האופים ושואל אותם: "מדוע פניכם רעים היום?".

יוסף מתגלה כמנהיג בוגר ואמפתי ובהשכלה אלינו להבדיל, לגדל את הילד כילד אהוב אבל לא תלוי באהבה מבחוץ. דווקא לתת דגש על להיות אוהב... לשם כך הילד שלנו זקוק לביטחון באהבתנו אליו.

אז מה עושים עם הילד המנהיג שלנו?

1. מלמדים ענווה: מסבירים לו שהכשרון הוא מתנה מחייבת מהקב"ה שנועדה לעשות טוב גם לאחרים.

2. מפתחים אינטליגנציה רגשית: עוזרים לו לזהות מתי ה"צדק" שלו פוגע באחרים. שואלים אותו: "איך לדעתך החבר הרגיש כשתיקנת אותו מול כולם?" לתת מקום לרגשות של הילד ולתרגל יכולת לזהות את רגשות האחר.

3. יוצרים מרחב שוויוני בבית: מוודאים שלמרות הכישרון הייחודי, החובות והזכויות בבית זהות לאלו של שאר האחים.

התפקיד שלנו ההורים הוא לא לדכא יכולות כדי ליצור שוויון, אלא ללמד את ילדינו להושיט יד לאחרים ולהעלות גם אותם למעלה. רק אז, החלומות שלהם יתפכו לברכה ולא לקרע במשפחה.

כשרון יוצא דופן". "גאון של אמא"... כשאנחנו שמים דגש חזק על הייחודיות של הילד, אנחנו עלולים, בלי כוונה, לבודד אותו. הילד מתחיל להרגיש שהוא "מורם מעם", והסביבה (או האחים) מתחילה לראות בו איום או "סנוב". השיעור הראשון להורים לילדים מוכשרים הוא: תנו להם להרגיש מיוחדים מבפנים, אבל נסו לא לתפור להם "כתונת פסים" שתדקור את העיניים של כולם בחוץ. שייכות לקבוצה חשובה בגיל הזה לא פחות ממצוינות אישית.

עיוורון חברתי: יוסף חלם חלום אמת, והרגיש צורך עז לשתף אותו. הוא ניגש לאחיו, שגם ככה טעונים עליו, ומספר להם איך האלומות שלהם משתחוות לאלומה שלו. יעקב אביו נזף בו לעיני האחים.

הורים לילדים מוכשרים רואים את התופעה הזו הרבה: הילד צודק, הוא יודע את התשובה, הוא רואה את הפתרון שהמורה לא ראתה - והוא אומר את זה בקול רם. הוא מתקן את החברים, הוא משתלט על המשחק בהפסקה כי הוא יודע איך לנהל אותו טוב יותר. לפעמים אנו כהורים נותנים לכך גיבוי מכוח רצונו לגונן או מכוח תחושת הגאווה על כשרונו של הילד.

הילד לא מבין למה כועסים עליו. הרי הוא צודק, לא? כאן נכנס התפקיד החינוכי שלנו. לא לדכא את החלום, אלא ללמד **רגישות.** במקום להבליט ולפעמים להשתלט דווקא לשכלל את היכולת לראות את האחר.

האם גם לכם זה קרה? ילד כשרוני ומתוק. בבית מפרגנים ו"מרימים" אותו בלי סוף. כי אין כמו לפרגן ולהעצים... אלא שבחברה התמונה מורכבת. הילד מתנשא, ופעמים אפילו מתחפף, כי הוא מבין יותר טוב. והכי קשה, החברה דוחה אותו והילד לא מבין מה הטעות החברתית... פרשת "וישב" מציבה מולנו מראה לא פשוטה. היא חושפת את המחיר הכואב של המצוינות הזו: הבדידות.

יוסף בן ה-17 הוא נער שיש לו הכול, ואין לו כלום. הוא הילד הכי אהוב על אביו, אבל הכי שנוא על אחיו. הוא חולם חלומות ענקיים על אלומות וכוכבים שמשתחווים לו, אבל במציאות היומיומית, אף אחד לא רוצה לשבת לידו בארוחת הערב. "וְלֹא יָקְלוּ צָרָרוּ לְשָׁלוֹם".

כהורים ומחנכים, דמותו של יוסף הצדיק מזמינה אותנו להתבונן בילדים ה"מנהיגים" שלנו - אלו שיש להם כריזמה, כישרון או בגרות שחורגת מגילם - ולהבין מדוע דווקא הם מוצאים את עצמם פעמים רבות בודדים במערכה.

המלכודת של "כתונת הפסים"

הטעות החינוכית הראשונה שצפה בפרשה היא ההחצנה של השונות. יעקב אבינו אוהב את יוסף ועושה לו "כתונת פסים". הוא מסמך אותו. בימינו, הכתונת הזו יכולה להיות כל דבר שמבדיל את הילד בצורה בוטה מאחיו או מחבריו לכיתה: המשפט שאנחנו אומרים לו שוב ושוב: "יש לך

מהבור לארמון - הכל לטובה

שבת שלום ילדים יקרים! בפרשת השבוע שלנו, פרשת "וישב", אנחנו פוגשים את יוסף הצדיק. יוסף מקבל מאבא יעקב מתנה מיוחדת במינה - כתנת פסים יפה. אבל האחים שלו מקנאים בו מאוד. הקנאה גורמת להם לעשות מעשה לא יפה: הם זורקים את יוסף לבור עמק והשוך, ובסוף מוכרים אותו למצרים.

זה נשמע עצוב ומפחיד, נכון? נראה כאלו הכל משתבש ליוסף. הוא היה אהוב, ופתאום הוא לבד בארץ זרה, ואפילו מגיע לבית השרה!

אבל יוסף מלמד אותנו שיעור חשוב על אמונה ותקווה. גם כשהיה לו קשה, יוסף ידע שהקדוש ברוך הוא נמצא איתו ושומר עליו. ובאמת, בסוף הספור, דוקא בגלל שיוסף הגיע למצרים, הוא הפך למלך חשוב והצליח להציל את כל המשפחה שלו ואת כל העולם מרעב.

מה אנחנו לומדים מזה? לפעמים קורים לנו דברים קצת לא נעימים - אולי הפסדנו במשחק או שמשהו שרצינו לא הצליח. ברגע כזה נזכר את יוסף: ה' מתכנן לנו דברים טובים, וגם הירידה היא רק לצורך עליה!

יש, ערוץ הילדים

שאלות בפרשה

1. מה הם "נכאת וצרי ולוט", אותם נשאו הישמעאלים?
2. למי השתחוו הכוכבים והשמש והירח בחלום יוסף?
3. מה היה שמו של שר הטבחים של פרעה?
4. מי חלם על סחיטת אשכול ענבים?
5. מה היה פתרון החלום של שר המשקים?
6. מה ביקש יוסף משר המשקים?

מצאו כמה התמונות רחוקות

חידה

הסבירו - לאחיין של אברהם יש ריח טוב בפרשה!

חושב ששאלת השבוע

השבוע ייכנסו ימי החנוכה, איזה כיף! היכנסו בחנוכה לדף חנוכה באתר ערוץ מאיר לילדים, ולשאר הפעילויות המיוחדות! ויש גם מיני-סדרה חדשה ומותחת!

פרה א: שמעת על מחלת הפרה המסוגעת?
פרה ב: כן! איזה מזל שאנחנו ברוזים!

בלילה פרצו לביתי גנבים וגנבו לי 1000 ש"ח. בלילה הזה החלטתי להיות חכם. הדלקתי את כל האורות בבית ובאמת לא גנבו לי כלום. מה שכן, קיבלתי חשבון חשמל 2000 ש"ח...

הבריאה

מאת יוסי שחר
להזמנת סדנאות קומיקס: 0549-256994

בצורת היא מחסור ממושך במשקעים, הנגרם משינויים בזרמי אוויר ואוקיינוס, כמו אל ניניו.

האדמה מתייבשת, והמקורות מתדלדלים.

זה לא רק חוסר גשם, זה שינוי אקלימי!

בהיסטוריה, בצורת הפילה אימפריות! כמו בתקופת יוסף במצרים, וביוויליזציות העתיקות של מסופוטמיה.

זה שינה את כל האנושיות!

איך נשרוד בלי מים לגידולים?

עובדה מפתיעה: בצורת קיצונית יכולה לגרום לסופות אבק אדירות המכסות יבשות שלמות!

זה משפיע על האקלים העולמי כולו! העולמי כולו!

אי אפשר לראות כלום! כלום! האבק בכל מקום!

שיא הבצורת המתועד היה במדבר אסקמה בצ'ילה - שלא ירד גשם משמעותי במשך כ-400 שנה!

האדמה כאן סדוקה כמין! לחלוטין!

400 שנה בלי טיפת מים? זה מטורף!

בצורת קיצונית יכולה לחשוף ממצאים ארכיאולוגיים כמו ערים עתיקות ששקעו מתחת למים!

הידעת?

בזמן שרוחות רעות מנשבות בעולם, שנאה פראית על ישראל ועל גזעו המקודש, בוז ומסטמה על כל קניני קדשו... אז יפנה ישראל אל ביתו ואל שולחנו, אל קניני תרבותו הפנימיים, אל טהרת רוחו ונקיון כפיו, אל תורתו תורת אמת, המיוחדת לו, ואל מצותיו, שהן ארחות חייו לעולמים, לבנין ביתו על אדמת קדשו בכל עוז קנאת קודש, על פי תכונתו ועל פי רוחו, והנר הזה סמל נצחוננו מניחו על שולחנו, להאיר על ידו את אורח חייו והארת נשמתו.
מאמרי הראיה, נר תנוכה

על סדר היום

הרב שלמה אבינר

לוגיטיקה, ועוד.
ד. נכון שיש מעט חרדים, פעם היו הולכים מעטים. כרגע יש בערך 15,000 חיילים חרדים בצבא, והמספרים עולים. אם אנחנו רוצים שהמספר יגדל, עלינו לא לכפות. הכפייה גורמת בדיוק ההיפך.
חזקו ואמצו.

ב. חרדים רבים משרתים ביחידות קרביות: נצח יהודה הנקרא נח"ל החרדי, פלוגת ח"ץ ראשי תיבות חרדים צנחנים, חטיבת חשמונאים שהוקמה לפני זמן מה.
ג. חרדים רבים משרתים בתפקידים לא קרביים: תוכנית שח"ה, חיל האוויר, טיפול בצידוד בחיל ההנדסה, חיל הים, פיקוד העורף, חיל התקשוב,

חרדים בצבא

שאלה: כואב לי הלב על חרדים שלא הולכים לצבא, בזמן שאני וחבריי מוסרים את הנפש בצבא ביחידות קרביות.
תשובה: א. רוב החיילים, גם דתיים, לא משרתים ביחידות קרביות אלא רק ביחידות תומכות לחימה, יש בערך חמישה חיילים לא קרביים על כל חייל קרבי.

ערוץ מאיר לילדים

חנוכה מאיר

הפנינג ענק לכל המשפחה

ההצגות האהובות:
'הגיבור' ו'חברים לדרך'
בכיכובו של אבישי שטרית

מכגש עם שחקני הערוץ!
עופר בן שבת | גיל קפטן | רם מזרחי | שחר לבב אל

עלות כרטיס: 65 ₪
כרטיס למנויים: 40 ₪

יום ראשון | א' טבת (21.12) | 15:00-10:00

'בית הספר התיכון ליד האוניברסיטה'
פרופ' מנשה הראל 1 ירושלים

שריינו מקום עכשיו!
ההרשמה באתר טיקצ'אק

סדנאות משקפי מציאות (VR)

מתנפחים לכל הגילאים

פינת ליטוף וחיות

דוכני מזון